

Mange utfordringer – få løsninger

Konferansen Energi 2009 pekte på en rekke utfordringer, men løsningene ble ikke synliggjort i tilsvarende grad. Nå må det satses på handling. Det krever først og fremst politisk mot.

Leder

KNUT LOCKERT

Daglig leder, Forum for Strategisk Nettutvikling, FSN

Regjeringen har gjennom Soria Moria 2 satt fokus på klima. De har lagt til grunn

en økt satsning på ny fornybar, de ønsker flere utenlandskabler og regjeringen har spesielt nevnt utfordringene i nettpolitikken. For å få gjennomført det regjeringen

ønsker, må det fattes beslutninger i kommende stortingsperiode. Vi kan ikke vente lenger. Mange sentrale rammebetingelser må på plass – men det krever først og fremst politisk mot.

Dette var rammen rundt årets Energi 2009, som ble arrangert på Bristol 17. og 18. november av organisasjonene KKS Bedrift, LVK, FSN og Energi Norge.

Konferansen hadde et stort spenn i type saker; fra de store linjer i internasjonal politikk ved Göran Persson, til lokalpolitiske utfordringer ved tilknytning av ny produksjon presentert av Harald Sandvik i Indre Hardanger kraftlag.

Det ble gjennomgående pekt på en rekke utfordringer, men ikke i tilsvarende grad synliggjort hvordan utfordringene burde løses.

Kraft, økonomi og helse

Göran Persson holdt et glitrende foredrag rundt miljø, klima og økonomi. Han innledet med å påpeke at vi i Norge er født på den grønne gren. Vi har kraften, vi har pengene og vi har god helse. Det gir oss grunn til å ta et særleg

ansvar i forhold til klimakrisen som kommer til å dominere framtiden på en eller annen måte. Vi må huske at dette handler om å være solidariske mot de generasjoner som kommer etter oss, understreket Persson. Han påpekte at løsningene måtte være både klimavennlige og økonomisk lønnsomme. I den forbindelse var han opptatt av at prisen på kraft

nestykke på kostnadene, enn om nettkostnadene ikke er tatt med. Dette vil igjen bidra til at de beste og billigste prosjektene kommer først, og dermed gi mest miljø for pengene. Dette er rimelig åpenbart, men vi ser at politikerne er presset fra de som vil produsere den nye fornybare kraften, og som hevder at prosjektene ikke blir lønnsomme dersom de må betale

for nettilknytning. For hvilken politiker i dag vil bli anklaget for å stå i veien for ny fornybar produksjon? Her håper vi likevel at politikerne viser mot og åpner for at netteierne kan fakturere

produzentene av ny fornybar, for deres andel av de kostnadene de genererer i nettet. Det er først da vi vil få vite hvilke prosjekter som vil bli satset på. For som det ble påpekt, «om man ikke skal sende regningene til de som genererer kostnadene, må man sende den til noen andre».

” I områder der det er mye ny potensiell produksjon er det ofte samtidig en nettmessig utfordring. Den nye kraften må inn på nettet for å finne veien til forbruker.

var tilstrekkelig høy for å sikre de rette incentiver for investeringer i ny fornybar. Det er vanskelig å ikke være enig i Perssons konklusjoner.

Sammenheng

Det forhold at mer produksjon av ny fornybar og nett henger

” Skal vi ha mye ny fornybar kraft i Norge, er det viktig ikke bare å sikre tilstrekkelige nettinvesteringer på land, men vi må også sørge for å ha tilstrekkelig med utenlandsforbindelser

sammen ble påpekt av flere. Ikke minst i den politiske debatten, der flere av fraksjonslederne i energi og miljøkomiteen deltok.

I områder der det er mye ny potensiell produksjon er det ofte samtidig en nettmessig utfordring. Den nye kraften må inn på nettet for å finne veien til forbruker.

Nettet må oppgraderes, og dette er tidvis svært kostbart. Muligheten for å kunne ta anleggsbidrag fra de som genererer kostnadene i nettet ble påpekt av flere. Ved å inkludere anleggsbidrag som en del av kostnadene til produsentene får man et riktigere reg-

Utenlandskabler

Skal vi ha mye ny fornybar kraft i Norge, er det viktig ikke bare å sikre tilstrekkelige nettinvesteringer på land, men vi må også sørge for å ha tilstrekkelig med utenlandsforbin-

delsler, påpekte blant annet Tom Nysted i Agder Energi. Agder Energi er en av interessentene i NorGer som er betegnelsen på en planlagt kabelforbindelse mellom Norge og Tyskland.

Nysted ga uttrykk for at det viktigste nå var at vi fikk flere

” Vi kan fort oppleve at politikerne sier at ja til ny fornybar produksjon, men at man samtidig ikke gir de nødvendige konsesjoner for å bygge de linjer vi trenger, fordi den lokalpolitiske motstanden mot linjen blir for stor.

KNUT LOCKERT: Daglig leder, Forum for Strategisk Nettutvikling, FSN. Foto: Sjøwall

utenlandsforbindelser, og ikke hvem som eier disse. Før vi ikke flere nye utenlandskabler de neste årene, får vi heller ingen avsetning på kraften. Dette vil medføre at prisene synker og at satsningen på ny fornybar stopper opp, eller i verste fall ikke kommer ordentlig i gang. Vi opplever at en samlet bransje støtter opp om dette synet.

Krever politisk mot

Satsningen på ny fornybar krever ikke bare investeringer i nett. Det krever også i betydelig grad politisk mot. Dette henger sammen med at nye linjer må bygges og

det vil i den anledning oppstå lokalpolitiske utfordringer der hvor kraftledningene skal gå.

Vi kan fort oppleve at politikerne sier at ja til ny fornybar produksjon, men at man samtidig ikke gir de nødvendige konsesjoner for å bygge de linjer vi trenger, fordi den lokalpolitiske motstanden mot linjen blir for stor. I den anledning er det grunn til å spørre om vi ikke trenger en helhetlig energi- og klimaplan for Norge, der de aktuelle hensyn er veid og der man staker ut en kurs. Stat, kommune, netteier og utbygger må kunne spille på lag for at dette skal lykkes. For det som er sikkert er at det er nå det bør skje, det er nå beslutningene må tas. Vi må ikke glemme at det å sitte stille også er en beslutning, med konsekvenser for framtiden. Nå satses vi på handling.